

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 2Co/496/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1113226205
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 09. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mária Hajdínová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2014:1113226205.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Márie Hajdínovej a členov senátu JUDr. Ayše Pružinec Erenovej a JUDr. Ondreja Krajča v právnej veci navrhovateľa: B. Š.Á., bytom K. I., E. G. Č.. XX, zastúpený: spoločnosťou FUTEJ & Partners, s.r.o., Bratislava, Radlinského č. 2, IČO: 35 955 341, za ktorú koná konateľ JUDr. Daniel Futej, CSc., proti odporcovi: Slovenská republika v jej mene Národná banka Slovenska, Bratislava, Imricha Karvaša č. 1, o náhradu škody v sume 9.803,92 € s príslušenstvom, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Bratislava I. zo dňa 3. apríla 2014, č. k. 4 C 152/2013-137, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok Okresného súdu Bratislava I. zo dňa 3. apríla 2014, č. k. 4 C 152/2013-137, vo výroku, ktorým zamietol návrh navrhovateľa na zaplatenie sumy 9.803,92 €, s príslušenstvom, potvrdzuje.

Odporcovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

Súd prvého stupňa napadnutým rozsudkom zamietol návrh. Ním sa navrhovateľ domáhal zaplatenia sumy 9.803,92 € spolu s 9,25 % úrokom z omeškania ročne od 19.4.2011 do zaplatenia podľa zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov titulom náhrady škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom Národnej banky Slovenska. Súčasne napadnutým rozsudkom zamietol návrh navrhovateľa zo dňa 10.1.2014 na podanie prejudiciálnej otázky Súdnemu dvoru Európskej únie. Svoje rozhodnutie vo výroku, ktorým zamietol návrh na zaplatenie istiny 9.803,92 € s príslušenstvom odôvodnil tým, že navrhovateľ v konaní nepreukázal vznik škody a nesprávny úradný postup odporcu, ako ani príčinnú súvislosť medzi škodou a nesprávnym úradným postupom. V konaní mal preukázané, že Úrad pre finančný trh rozhodnutím zo dňa 21.3.2002 schválil PODIELOVÉMU DRUŽSTVU SLOVENSKE INVESTÍCIE (ďalej "Družstvo") Prospekt investície, pri ktorom Družstvo požiadalo o schválenie jeho dodatku spolu s prílohou, a to zápisnicou z riadnej členskej schôdze Družstva zo dňa 9.1.2003, podľa ktorej mal Úrad pre finančný trh schválením Prospektu investície odobriť projekt družstiev. Úrad pre finančný trh upozornil Družstvo, že nie je povinný preverovať pravdivosť alebo hodnovernosť údajov uvedených v Prospekte investície s výnimkou identifikačných údajov vyhlasovateľa verejnej ponuky majetkových hodnôt a oprávnenosti osôb podpisujúcich, pretože vykonáva dohľad nad činnosťou vyhlasovateľa verejnej ponuky majetkových hodnôt, ale nie dohľad nad celkovou činnosťou Družstva. Dňa 2.6.2008 uzavrelo Družstvo s obchodníkom s cennými papiermi CAPITAL INVEST, o.c.p., a.s., Poľná č. 1, Bratislava, IČO: 35 828 749 (ďalej "obchodník s cennými papiermi") Zmluvu o riadení portfólia, podľa ktorej sa obchodník s cennými papiermi ako obhospodarovateľ zaviazal riadiť portfólio Družstva ako jeho klienta v súlade so schváleným Prospektom investícií a jeho dodatkami, čo v sebe zahŕňalo hospodárenie s portfóliom klienta na základe rozhodnutia obhospodarovateľa, sledovanie a

vyhodnocovanie spravovaného portfólia, obstarávanie predaja cenných papierov z portfólia klienta, uschovávanie a správu cenných papierov, optimalizáciu portfólia, poskytovanie konzultácií a finančných analýz. Obchodník s cennými papiermi sa zaviazal zabezpečiť mieru zhodnotenia portfólia klienta vo výške 8 % ročne. Národná banka Slovenska rozhodnutím zo dňa 8.1.2008, č. OPK-9750/3/2007, na základe vykonanej kontroly uložila obchodníkovi s cennými papiermi pokutu v sume 16.596,96 € (500.000,-- Sk) za porušenie ustanovení v rozhodnutí špecifikovaných ustanovení zákona č. 566/2001 Z.z., ktoré však bolo v konaní o rozklade bankovou radou Národnej banky Slovenska rozhodnutím zo dňa 7.5.2008, č. GUV-841/2008, zrušené a vec vrátená na opätovné prejednanie a rozhodnutie. Následne Národná banka Slovenska rozhodnutím zo dňa 20.8.2008, č. OPK-9750-5/2007, uložila obchodníkovi s cennými papiermi pokutu v sume 9.958,18 € (300.000,-- Sk) za porušenie ustanovení § 54 ods. 2, § 73 ods. 1 písm. a/, § 74 ods. 1, ods. 7 písm. b/ zákona č. 566/2001 Z. z. Rozhodnutím zo dňa 22.4.2008, č. OPK-2744-5/2007-PLP, zmenila obchodníkovi s cennými papiermi povolenie na poskytovanie investičných služieb a povolila mu, okrem iného, poskytovanie investičnej služby podľa ustanovenie § 6 ods. 1 písm. d/ v spojení s § 5 ods. 1 písm. a/, b/, c/ zákona č. 566/2001 Z. z., s obmedzením podľa § 59 ods. 3 tohto zákona a poskytovanie investičných služieb, investičných činností a vedľajších služieb podľa § 6 ods. 1 a 2 v spojení s § 5 ods. 1 zákona č. 566/2001 Z. z. v špecifikovanom rozsahu. Po obdržaní výpovede obchodníka s cennými papiermi zo Zmluvy o riadení portfólia Družstvo požiadalo listom zo dňa 15.4.2010 Národnú banku Slovenska o preskúmanie postupu obchodníka s cennými papiermi a o výkon dohľadu na mieste dôvodiac tým, že výpoveďou zmluvy sa dostalo do zložitej situácie, pretože obchodník s cennými papiermi zabezpečoval pre Družstvo odbyt výrobkov a iné činnosti. Listom zo dňa 23.4.2010 požiadalo Družstvo Národnú banku Slovenska o zjednanie nápravy v činnosti obchodníka s cennými papiermi, pretože tento si neplnil voči nemu svoje základné povinnosti spočívajúce v zabezpečení zhodnotenia finančných prostriedkov jemu zverených do správy. Národná banka Slovenska listom zo dňa 30.4.2010 a následne urgenciou zo dňa 30.6.2010 požiadala predsedu predstavenstva Družstva a aj Družstvo samotné o predloženie špecifikovanej písomnej informácie a dokumentácie k zmluve za účelom dohľadu na mieste. V súvislosti s oznámením Družstva zo dňa 10.5.2010 o tom, že ročná finančná správa Družstva za rok 2009 bola uverejnená na internetovej stránke, Národná banka Slovenska upozornila Družstvo listom zo dňa 14.5.2010, že ročná finančná správa za rok 2009 neobsahuje náležitosti podľa zákona č. 566/2001 Z.z., žiadala o jej doplnenie a súčasne upozornenie používateľov internetu, že účtovná závierka za rok 2009 nebola overená audítorom a bude v zmysle rozhodnutia predstavenstva Družstva prepracovaná. Podľa správy audítora pre predstavenstvo Družstva zo dňa 30.7.2010 pre nedostatok informácií a pre nemožnosť otvoriť účtovníctvo Družstva za rok 2009 nemohol overiť, či hodnota finančných investícií uvedených v účtovnej závierke Družstva ku dňu 31.12.2009 bola vykázaná v reálnej hodnote. Na základe predbežne získaných informácií by mala byť reálna hodnota finančných investícií nižšia ako bola vykázaná v účtovnej závierke, preto audítor modifikoval výrok o tom, že finančné investície nie sú vykázané v účtovnej závierke v reálnej hodnote. Národná banka Slovenska listom zo dňa 1.6.2010 žiadala od Družstva bližšie špecifikované doklady, najmä uzavreté kúpne zmluvy, generálne splnomocnenia pre U.. P. Č., U.. Y. O., T. na zastupovanie Družstva, ako aj doklady o finančnom vysporiadaní podľa Zmluvy o kúpe cenných papierov zo dňa 5.10.2009. Národná banka Slovenska rozhodnutím o predbežnom opatrení zo dňa 12.7.2010, č. ODT-8305/2010, podľa § 25 ods. 1 písm. a/ zákona č. 747/2004 Z. z. uložila obchodníkovi s cennými papiermi povinnosť zdržať sa nakladania s majetkom klientov, ktorý mu bol zverený, bez písomného súhlasu Národnej banky Slovenska, keďže najmä na základe oznámenia Družstva vzniklo dôvodné podozrenie z možného poškodenia klientov obchodníka s cennými papiermi. Rozhodnutím zo dňa 21.12.2010, č. ODT-8305-5/2010, potvrdeným Bankovou radou Národnej banky Slovenska rozhodnutím zo dňa 1.3.2011, č. GUV-274/2011, odobrala obchodníkovi s cennými papiermi povolenie na poskytovanie investičných služieb z dôvodov podľa § 156 ods. 2 písm. a/, § 55 ods. 7, ods. 9, § 85 ods. 2 v spojení s ustanovením § 84 ods. 1 písm. b/, § 76 ods. 2 a § 77 ods. 7 zákona č. 566/2001 Z. z., o čom informovala na svojej webovej stránke. Následne Národná banka Slovenska rozhodnutím zo dňa 26.8.2010, č. OPK-5664/1-5/2010, zastavila konanie o schválenie dodatku k Prospektu investície, nakoľko žiadosť neobsahovala náležitosti stanovené zákonom, čo potvrdila Banková rada Národnej banky Slovenska rozhodnutím zo dňa 7.12.2010, č. GUV-1744/2010. Napokon Národná banka Slovenska rozhodnutím zo dňa 30.5.2011, č. ODT-10890-4/2010, právoplatným dňa 18.7.2011, zakázala Družstvu, ako vyhlasovateľovi verejnej ponuky majetkových hodnôt, predaj majetkových hodnôt, keďže zmenou skutočností uvedených v Prospekte investície Družstvo tento Prospekt nedodržiavalo a neurobilo žiadne kroky smerujúce k tomu, aby stav Družstva uviedlo do súladu s údajmi v Prospekte investícií, pričom túto skutočnosť taktiež zverejnila na svojej webovej stránke. Vykonaným dokazovaním mal súd prvého stupňa preukázané,

že majetok vložený do investičných nástrojov Družstva je tvorený podielmi v družstvách EDSI, KPDSI, DDSI a na 98,85 % podielom zmenkami emitenta CI HOLDING, a.s. Nakoľko v zmysle prijatej investičnej stratégie v Prospekte investície by angažovanosť voči jednému emitentovi nemala prekročiť 30 % podielu na celkových aktívach vyhlasovateľa verejnej ponuky a podiel emitenta CI HOLDING, a. s., na celkových aktívach predstavovala 91,45 %, Prospekt investície nebol zo strany Družstva dodržaný. Národná banka Slovenska preto považovala za vhodné umiestniť finančné nástroje v aktívach družstva aj iných subjektov ako subjektov nachádzajúcich sa v skupine CI HOLDING, a. s., z dôvodu rozloženia investičného rizika. Vo vzťahu k obchodníkovi s cennými papiermi mal prvostupňový súd preukázané, že Družstvo vo vyjadrení zo dňa 19.3.2010 upozorňovalo obchodníka s cennými papiermi na závažný nesúlad skutočnej finančnej kondície portfólia, ktoré na základe zmluvy obchodník riadil a obhospodaroval, oproti prezentovaným výsledkom podľa vyúčtovania zo dňa 8.1.2010. Listom zo dňa 12.4.2010 ho vyzvalo na predloženie správy o zhodnotení finančných prostriedkov za 4. štvrtrok 2009 a za 1. štvrtrok 2010 v súlade so zmluvou najneskôr do 16.4.2010. Listom zo dňa 16.4.2010 Družstvo oznámilo obchodníkovi s cennými papiermi predbežnú stratu v sume 24.764.991 € spôsobenú jeho konaním, ktoré zároveň považovalo za závažné porušenie zmluvných povinností, ako aj povinností stanovených právnymi predpismi a súčasne obchodníka s cennými papiermi vyzvalo, aby v lehote do 15 dní od doručenia listu vzniknutú stratu aj nahradil. Listom zo dňa 3.5.2010 a opätovne zo dňa 17.5.2010 Družstvo vyzvalo obchodníka s cennými papiermi na odovzdanie dokumentácie súvisiacej s činnosťou podľa zmluvy o riadení portfólia a v rámci toho i všetkých listinných cenných papierov, vrátane nevyplnených zmeniek a zmeniek, ktoré sú súčasťou portfólia Družstva. Listom zo dňa 18.5.2010 ho vyzvalo na vrátenie neoprávnenne vyplatenej odmeny v sume 228.954,-- € a na doplatenie rozdielu zhodnotenia portfólia za IV. kvartál 2009 a I. kvartál 2010, nakoľko portfólio Družstva nebolo zhodnotenú na zmluvne stanovenú 8 %-nú úroveň a bolo vo výraznej strate. Okresný súd Bratislava I. uznesením zo dňa 11.4.2011, č. k. 3 K 95/2010-21, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 5.5.2011, vyhlásil konkurz na majetok Družstva ako úpadcu a do funkcie správcu ustanovil A. A. P.. V záujme úpadcu je vedených približne 200 súdnych sporov a konkurzné konanie nie je ukončené. Navrhovateľ bol členom Družstva, ktoré mu v decembri 2010 vystavilo zmenku na sumu 9.803,92 € so splatnosťou na videnie. Túto pohľadávku voči Družstvu si navrhovateľ prihlásil do konkurzu, avšak jeho pohľadávka bola správcom konkurznej podstaty v celom rozsahu popretá. Z tohto dôvodu proti správcovi konkurznej podstaty podal incidenčnú žalobu v konaní vedenom na Okresnom súde Bratislava I. pod sp. zn. 2 Cbi 445/2011, ktoré doposiaľ nie je právoplatne skončené.

Súd prvého stupňa dôvodil, že nárok na náhradu škody podľa zákona č. 514/2003 Z. z. môže byť v občianskom súdnom konaní úspešne uplatnený voči štátu až vtedy, ak nemožno dosiahnuť uspokojenie pohľadávky veriteľa voči dlžníkovi iným titulom, napr. titulom vydania bezdôvodného obohatenia voči tomu, kto tento prospech získal a je povinný ho vydať. Ak má navrhovateľ pohľadávku voči subjektu, ktorý ju získal ako prospech a má povinnosť tento prospech vydať, resp. kým nepreukázal bezúspešné domáhanie sa úhrady pohľadávky voči dlžníkovi, nie je daný základný predpoklad zodpovednosti štátu - existencia škody. Navrhovateľ bol ako bývalý člen Družstva v právnom vzťahu s Družstvom, z tohto vzťahu mu vzniklo právo na vyplatenie vyrovnacieho podielu, a preto sa musí domáhať zaplatenia svojej pohľadávky voči Družstvu, ktoré je vo vzťahu k nemu v pozícii dlžníka, resp. osoby, ktorá je povinná navrhovateľovi vydať získaný prospech v podobe vyrovnacieho podielu, voči ktorej si predmetnú pohľadávku uplatnil aj v konkurze vyhlásenom na jeho majetok. Dospel preto k záveru, že v čase rozhodovania navrhovateľ nepreukázal bezúspešnosť uplatňovania svojich práv voči Družstvu, keďže oprávnenosť jeho nároku uplatneného v konkurznom konaní voči Družstvu je predmetom konania vedeného na Okresnom súde Bratislava I. pod sp. zn. 2 Cbi 445/2011, ktoré nie je právoplatne skončené. Toho času nie je možné ustáliť majetok úpadcu - Družstva, z ktorého majetku by mal byť navrhovateľ ako veriteľ uspokojený. Navrhovateľ zároveň nepodal ani žalobu proti členom predstavenstva Družstva alebo kontrolnej komisii Družstva v zmysle § 251 ods. 2, § 243a ods. 4 a § 244 ods. 8 Obchodného zákonníka. Navrhovateľ teda primárne mal uplatňovať svoj nárok voči Družstvu, resp. voči členom predstavenstva a kontrolnej komisii Družstva, a až v prípade bezúspešnosti vymoženia predmetnej pohľadávky by do úvahy prichádzalo uplatňovanie náhrady škody voči štátu (v prípade preukázania zodpovednosti odporcu za škodu). Navrhovateľ zároveň v konaní nepreukázal, že zmenka vystavená Družstvom bola predložená na vyplatenie a s akým výsledkom. Nebolo možné preto v rozhodnom čase ustáliť, či a najmä v akej výške vznikla navrhovateľovi škoda, ktoré okolnosti sú rozhodné aj pre plynutie premlčacej doby na uplatnenie nároku na náhradu škody voči štátu. Ak teda neexistuje škoda v dobe rozhodovania súdu o uplatnenom nároku navrhovateľa na jej náhradu, nárok bol uplatnený predčasne.

V nadväznosti na argumentáciu navrhovateľa rozhodnutím Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 29 Cdo 4968/2009 uviedol, že toto rozhodnutie nemožno v danej veci aplikovať, nakoľko konkurzné konanie doposiaľ nie je skončené a vzhľadom na jeho stav nemožno vylúčiť uspokojenie pohľadávky navrhovateľa v rozsahu, v akom sa v danej veci domáha náhrady škody. Pokiaľ ide o nesprávny úradný postup spočívajúci v oneskorenom zistení neaktuálnosti údajov zahrnutých do Prospektu investície a tým neplatnosti Prospektu investície a následnom oneskorení zákazu činnosti Družstva, súd prvého stupňa dôvodil, že dohľad Národnej banky Slovenska nad činnosťou Družstva ako vyhlasovateľa verejnej ponuky majetkových hodnôt, bol regulovaný zákonom č. 566/2001 Z. z. v obmedzenom, resp. vymedzenom rozsahu, spočívajúcom v kontrole povinností uložených vyhlasovateľovi verejnej ponuky majetkových hodnôt zákonom. K tým povinnostiam patrila od 1.1.2009 i povinnosť aktualizácie Prospektu investície podľa ustanovenia § 125c ods. 1v spojení s ustanovením § 127 ods. 4 zákona č. 566/2001 Z. z. a od 1.6.2010 povinnosť dodržiavania Prospektu investície podľa ustanovenia § 129 ods. 3 zákona č. 566/2001 Z. z. V prípade novej významnej skutočnosti, vecnej chyby alebo nepresnosti týkajúcej sa údajov zahrnutých do Prospektu investície, ktorá by mohla ovplyvniť správne hodnotenie majetkových hodnôt, malo Družstvo tieto uviesť v dodatku Prospektu investície. Povinnosť aktualizácie Prospektu investície sa vzťahovala primárne na Družstvo, ktoré malo v takom prípade vypracovať dodatok Prospektu investície a predložiť ho na schválenie Národnej banke Slovenska, ktorá mohla tieto skutočnosti zistiť až s určitým časovým odstupom, najmä pri plnení zákonom uloženej periodickej informačnej povinnosti Družstva. V tejto súvislosti uviedol, že nie je možné opomenúť, že štatutárny orgán Družstva počas celej doby verejnej ponuky zodpovedal za pravdivosť a úplnosť údajov v Prospekte investície, pričom schválenie Prospektu investície nemalo za následok aj schválenie Zmluvy o riadení portfólia a Národná banka Slovenska nemala právomoc vykonávať dohľad nad celkovou činnosťou Družstva. Družstvo až do 15.4.2010 Národnej banke Slovenska zhoršenie jeho finančnej situácie, príp. nedostatky v činnosti obchodníka s cennými papiermi, nesignalizovalo a až pri výkone dohľadu na mieste samom, od 20.4. do 6.5.2010, Národná banka Slovenska zistila zmeny v údajoch v Prospekte investície, ktoré by mohli ovplyvniť hodnotenie majetkových hodnôt, s následkom neaktuálnosti Prospektu investície, nie však jeho neplatnosti, pretože zo žiadnych ustanovení zákona č. 566/2001 Z. z. nevyplýva neplatnosť Prospektu investície pre neaktuálnosť jeho údajov. V tejto súvislosti mal preukázané, že Národná banka Slovenska vyzvala Družstvo na predloženie žiadosti o schválenie dodatku Prospektu investície, ktorú síce predložilo, táto však neobsahovala všetky náležitosti podľa zákona č. 747/2004 Z. z., pričom rovnaké nedostatky mal aj dodatok Prospektu investície v zmysle zákona č. 566/2001 Z. z. Súd prvého stupňa v postupe Národnej banky Slovenska, ktorá konala iba v rámci svojich oprávnení stanovených zákonom, nezistil namietaný nesprávny úradný postup. K tvrdenému nesprávnemu úradnému postupu, ktorý mal spočívať v prijatí nedostatočných opatrení na nápravu protiprávneho stavu po zisteníach v Prerokovaní nedostatkov podľa zápisu zo dňa 24.8.2007, poukázal súd prvého stupňa na to, že predmetom konania je nesprávny úradný postup štátu, a nie obchodníka s cennými papiermi, a teda v priamej príčinnej súvislosti s ním mohla vzniknúť škoda len Družstvu, a nie navrhovateľovi, ktorý nebol v žiadnom záväzkovom, ani inom vzťahu s obchodníkom s cennými papiermi. Účastníkom takého vzťahu vzniknutého na základe zmluvy o riadení portfólia bolo len Družstvo a z tohto právneho vzťahu potom vyplývali práva a povinnosti len jeho účastníkom. Dohľad Národnej banky Slovenska bol limitovaný zákonom č. 566/2001 Z.z., a preto sa informácie a podklady, ktoré mala Národná banka Slovenska zisťovať v rámci predmetu dohľadu podľa § 135 ods. 2 a § 137 ods. 2 zákona č. 747/2004 Z.z. o dohľade vzťahovali výlučne ku konkrétnemu druhu dohľadaného subjektu, v danom prípade Družstvu ako vyhlasovateľovi verejnej ponuky majetkových hodnôt, so zohľadnením jemu zákonom vymedzených povinností. Zákon Družstvu neukladal povinnosti v oblasti obmedzenia a rozloženia rizika, prípadne krytia rizika. Národná banka Slovenska na základe údajov o štruktúre majetku Družstva k 31.12.2005 a 31.12.2006 síce zistila nedostatky v oblasti dodržiavania Prospektu investície, avšak podľa právnej úpravy platnej v danom období nemohla uložiť Družstvu sankciu, pretože povinnosť dodržiavať Prospekt investície sa v tom čase na vyhlasovateľa verejnej ponuky majetkových hodnôt nevzťahovala. Národná banka Slovenska ako štátny orgán, ktorého činnosť je všeobecne regulovaná čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, nemohla konať nad rámec, rozsah a spôsob stanovený zákonom, a preto zistené nedostatky a nezrovnalosti v činnosti Družstva prerokovala na stretnutí s členmi štatutárneho orgánu Družstva dňa 24.08.2007 a súčasne dala odporúčania na nápravu tohto stavu. V danom období (po 24.8.2007) preto Národná banka Slovenska nemohla pristúpiť k uloženiu peňažnej sankcie, pozastaviť alebo zakázať predaj majetkových hodnôt za nedodržiavanie Prospektu investície podľa § 144 ods. 4 zákona č. 566/2001 Z.z., ktoré oprávnenia použila pri zistení neaktuálnosti Prospektu investície po 1.6.2010. Vo vzťahu k nesprávnemu úradnému postupu spočívajúcom v prijatí nedostatočných opatrení

na nápravu protiprávneho stavu sa taktiež nestotožnil s argumentáciou navrhovateľa, a to z dôvodu absencie príčinnej súvislosti s tvrdenou škodou a tiež z dôvodu, že z listinných dôkazov, najmä z rozhodnutí Národnej banky Slovenska o uložení pokuty v sume 16.596,96 € (500.000,-- Sk) a v sume 9.958,18 € (300.000,-- Sk) mal preukázané, že Národná banka Slovenska činnosť obchodníka s cennými papiermi sledovala. Nebolo jej povinnosťou informovať Družstvo o výsledných zisteniach, nakoľko dohľad nad dohliadanými subjektmi, ako aj konanie vo veciach dohľadu, sú neverejné a účastníkom konania v konaní o uložení pokuty alebo inej sankcie alebo opatrenia na nápravu, je len dohliadaný subjekt alebo iná osoba, ktorej sa má pokuta, prípadne sankcia, uložiť. V tejto súvislosti prvostupňový súd konštatoval, že vzhľadom na záväzkový vzťah medzi obchodníkom s cennými papiermi a Družstvom založený primárne zmluvou o riadení portfólia bolo primárne povinnosťou Družstva, ktoré malo všetky dostupné informácie o činnosti obchodníka s cennými papiermi, zabezpečiť priamu kontrolu plnenia jeho povinností a dohľad nad jeho činnosťou voči Družstvu. Neopomenul ani povinnosti navrhovateľa, ktorý sa ako člen Družstva mal aktívne a včas zaujímať o svoje práva a ich výkon voči Družstvu a jeho orgánom a zamedziť tak znehodnocovaniu, príp. nevykonalnosti svojich majetkových a iných práv súvisiacich s Družstvom. Pokiaľ ide o listinné dôkazy týkajúce sa vzťahu medzi Družstvom a obchodníkom s cennými papiermi, ktoré založil do súdneho spisu navrhovateľ, súd prvého stupňa ich bližšie nevyhodnocoval, nakoľko predmetom konania nebol nesprávny úradný postup Národnej banky Slovenska pri výkone dohľadu nad obchodníkom s cennými papiermi. Zamietnutie návrhu navrhovateľa na vykonanie dokazovania zabezpečením účtovníctva Družstva od roku 2002 do roku 2010 a výsluchom svedkov X. Z. L., U. A. Š., U. O. D. W. U. S. L., odôvodnil tým, že vykonanie týchto dôkazov považoval za nadbytočné, keď predloženie účtovníctva Družstva a svedecké výpovede neboli potrebné na preukázanie tvrdení navrhovateľa a tvrdený nesprávny úradný postup je upravený príslušnými právnymi predpismi. Rozhodnutie vo výroku, ktorým zamietol návrh navrhovateľa zo dňa 10.1.2014 na podanie prejudiciálnej otázky Súdnemu dvoru Európskej únie, odôvodnil tým, že nie je v prejednávanej veci povinný predložiť prejudiciálnu otázku formulovanú navrhovateľom Súdnemu dvoru, nakoľko nie je súdom rozhodujúcim v poslednom stupni, proti rozhodnutiu ktorého nie je prípustný opravný prostriedok a nejde tu ani o posúdenie platnosti ustanovenia práva Únie, ale výlučne o otázku výkladu práva Európskej únie, resp. jeho porušenia. Zároveň však dospel k záveru, že tento je vecne nedôvodný, nakoľko odpoveď na vyššie uvedené otázky nemá bezprostredný súvis s prebiehajúcim konaním, v tom zmysle, že by ho determinovala po právnej stránke, keď predmetom konania je náhrada škody, ktorá mala byť navrhovateľovi spôsobená údajným nesprávnym úradným postupom Národnej banky Slovenska, ktorá údajne nevykonala riadne a odborne dohľad nad Družstvom ako vyhlasovateľom verejnej ponuky majetkových hodnôt a obchodníkom s cennými papiermi ani neprijala vhodné opatrenia, aby zabránila škode navrhovateľa na majetku. Súd prvého stupňa sa nestotožnil s názorom navrhovateľa, že inštitút verejnej ponuky majetkových hodnôt je zjavne totožný s inštitútom verejnej ponuky cenných papierov, nakoľko tieto inštitúty sú upravené rôznymi predpismi Európskej únie (verejná ponuka majetkových hodnôt je regulovaná Smernicou Európskeho parlamentu a Rady č. 2011/61/EÚ z 8.6.2011 o správcoch alternatívnych investičných fondov a o zmene a doplnení smerníc 2003/41/ES a 2009/65/ES a nariadení (ES) č. 1060/2009 a (EÚ) č. 1095/2010; inštitút verejnej ponuky cenných papierov je regulovaný Smernicou Európskeho parlamentu a Rady č. 2003/71/ES zo 4.11.2003 o prospekte, ktorý sa zverejňuje pri verejnej ponuke cenných papierov alebo ich prijatí na obchodovanie, a o zmene a doplnení smernice 2001/34/ES, ak členský štát v rozpore s povinnosťami uloženými štátu v čl. 21 ods. 3 písm. d/ a f/ Smernice 2003/71/ES), sú upravené a zadané v rôznych zákonných ustanoveniach právneho poriadku Slovenskej republiky v § 126 (do 21.7.2013, inštitút verejnej ponuky majetkových hodnôt) a v § 120 (inštitút verejnej ponuky cenných papierov) zákona č. 566/2001 Z.z. o cenných papieroch a investičných službách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Úprava verejnej ponuky majetkových hodnôt bola zavedená do právneho poriadku Slovenskej republiky s cieľom upraviť podmienky činnosti už existujúcich podnikateľských subjektov, na ktoré sa verejná ponuka cenných papierov nevzťahovala a ani nevzťahuje z dôvodu ich rozdielneho zadaného, ktoré zohľadňuje i rozdielne investičné stratégie a metódy podnikania pri verejnej ponuke majetkových hodnôt v porovnaní s podnikaním pri verejnej ponuke cenných papierov na základe zverejneného prospektu cenných papierov. Právne dôvodil ustanoveniami § 3 ods. 1, 2, § 9 ods. 1 veta prvá a druhá pred bodkočiarkou, § 15 ods. 1, § 17 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov vo vzťahu k zamietnutiu návrhu navrhovateľa na začatie prejudiciálneho konania pred Súdnym dvorom Európskej únie ustanovením § 109 ods. 1 písm. c/ O.s.p., článkom 267 Zmluvy o fungovaní Európskej únie, zákonom č. 566/2001 Z. z. o cenných papieroch a investičných službách. Rozhodnutie o trovách konania

odôvodnil ustanovením § 142 ods. 1 O.s.p. úspešnému odporcovi náhradu trov konania nepriznal, nakoľko si ich náhradu neuplatnil a v konaní mu ani žiadne nevznikli.

Proti tomuto rozsudku vo výroku, ktorým súd prvého stupňa zamietol návrh navrhovateľa na zaplatenie istiny v sume 9.803,92 € s príslušenstvom, podal navrhovateľ včas odvolanie dôvodiac tým, že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 205 ods. 2 písm. b/ O.s.p.), súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností (§ 205 ods. 2 písm. c/ O.s.p.), súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam (§ 205 ods. 2 písm. d/ O.s.p.), rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 205 ods. 2 písm. f/ O.s.p.). Rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutom výroku vo veci samej, ktorým prvostupňový súd návrh zamietol, navrhol zmeniť, jeho návrhu vyhovieť a priznať mu náhradu trov konania, prípadne rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutom výroku zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie. Vo svojom odvolaní navrhovateľ namietal, že súd prvého stupňa nezohľadnil, že Národná banka Slovenska nepostupovala v súlade s princípom právneho štátu, ktorého súčasťou je aj princíp právnej istoty, keď základným atribútom je istota subjektov práva, že sa voči nim bude zachovávať právo, a teda orgány verejnej moci budú vo vzťahu k nim postupovať v súlade s ústavou a platnými právnymi predpismi, t. j. že ich postup bude zo strany subjektov práva predvídateľný. Uviedol, že sa spoliehal na riadny výkon dohľadu zo strany Národnej banky Slovenska, pretože nemohol predpokladať, že dohľad nad Prospektom investície je podľa Národnej banky Slovenska len formálny, resp. že takýto je jeho obsah podľa výkladu odporcu, pretože zákon o dohľade takýmto spôsobom obsah dohľadu nad Prospektom investícií nedefinoval. Postup Národnej banky Slovenska bol preto svojvoľný v neprospech každého, ktorý sa na odporcu z hľadiska stability a ochrany investície spoliehal. Argument odporcu, že upozornil Družstvo, že vykonáva dohľad nad činnosťou Družstva ako vyhlasovateľa verejnej ponuky majetkových hodnôt podľa ustanovenia § 135 ods. 1 zákona č. 566/2001 Z. z., ale nie dohľad nad celkovou činnosťou Družstva, označil za úplne irelevantný, nakoľko nemohol mať o takto zúženom dohľade orgánu vedomosť. Nesúhlasil so záverom súdu prvého stupňa, že neexistuje príčinná súvislosť medzi škodou a porušením zákonných povinností Národnou bankou Slovenska spočívajúcom v nesprávnom výkone dohľadu, ktorým bol porušený zákon č. 566/2001 Z. z. Za obzvlášť nepochopiteľný navrhovateľ považoval záver súdu prvého stupňa, že sa mal viac starať o svoje záležitosti v rámci zásady "právo patrí bdelym", nakoľko ku škode došlo v rámci porušenia zákonnej povinnosti banky vykonávať zákonom stanovené povinnosti dohľadu a nie v dôsledku toho, že nebol "bdely", keď mu nepatrili ani zákonom stanovené právomoci dohľadu nad činnosťou Družstva, ani obchodníka s cennými papiermi, ktorými mohol zabezpečiť dodržiavanie zákona o cenných papieroch, resp. sankciami k dodržiavaniu zákona porušujúci subjekt donútiť. Dôvodil, že povinnosťou Národnej banky Slovenska podľa ustanovenia § 137 ods. 2 zákona o cenných papieroch je a bolo zisťovanie a vyhodnocovanie informácií a podkladov o skutočnostiach, ktoré sa týkajú dohliadaných subjektov a ich činností, pričom podľa ustanovenia § 135 ods. 1 zákona o cenných papieroch, ktorý platí v tomto znení už od 1.5.2007, Družstvo ako vyhlasovateľ verejnej ponuky majetkových hodnôt, ako aj obchodník s cennými papiermi, patrili a patria k povinne dohliadaným subjektom zo strany Národnej banky Slovenska, napriek tomu, že odporca v priebehu celého konania tvrdil opak. Národná banka Slovenska mala preto zisťovať všetky informácie a podklady o dodržiavaní, resp. nedodržiavaní povolení na činnosť vydaných Národnou bankou Slovenska Družstvu (Prospekt investícií, vydaný vtedajším Úradom pre finančný trh a následne pravidelne kontrolovaný Národnou bankou Slovenska) a obchodníkovi s cennými papiermi, pričom povinný zákonný dohľad zo strany Národnej banky Slovenska bol dokonca koncipovaný tak široko, že má zisťovať informácie a podklady aj o iných rizikách ako tých, ktoré vyplývajú z povolení na činnosť, vrátane rizík, ktorým sú vystavené dohliadané subjekty. V rámci nich aj Družstvo činnosťou obchodníka, ako i vrátane rizík, ktoré mohli viesť k ohrozeniu záujmov klientov dohliadaných subjektov, teda aj navrhovateľa. V konaní vedenom na Okresnom súde Bratislava I. pod sp. zn. 7 C 206/2011 bolo výpoveďou svedka U. Y. O., T., preukázané, že Národná banka Slovenska už v roku 2007 pri kontrole Družstva zistila, že z hľadiska rizikovosti portfólia má nedostatočne rozložené portfólio, ktoré bolo tvorené zmenkou jediného emitenta, a to spoločnosti CI HOLDING, a. s., ktorá v tom čase akcionársky vlastnila obchodníka s cennými papiermi, z čoho vyplýva, že Družstvo malo všetky peňažné prostriedky od neho získané, investované v subjekte personálne a majetkovo prepojenom s obchodníkom a Družstvom. Národná banka Slovenska sa po zistení o rizikovosti portfólia Družstva uspokojila s takou nápravou stavu, že toto portfólio bolo po tomto vytknutí zo strany banky rozložené namiesto jednej do troch zmeniek, a to zmeniek vystavených spoločnosťou CI HOLDING a. s., CI

Reality, s.r.o. a GLOBAL production s.r.o., pričom posledné dve spoločnosti boli opäť 100 % dcérskymi spoločnosťami CI HOLDING, a. s. Vo všetkých troch spoločnostiach bol navyše, či už členom predstavenstva alebo konateľom, U. P. Č., vtedajší predseda predstavenstva obchodníka s cennými papiermi. Národná banka Slovenska naďalej akceptovala stav, že celé portfólio Družstva je rozložené a investované do prepojených subjektov s CI HOLDING, a. s., a obchodníkom a napriek tomu, že vydala právoplatné sankčné rozhodnutie voči obchodníkovi, v ktorom konštatovala, že obchodník s cennými papiermi vo svojej činnosti pre svojich klientov a v rámci nich aj výslovne pre Družstvo, porušil zákon o cenných papieroch vo viacerých podstatných ohľadoch. Ani po vydaní tohto rozhodnutia, okrem udelenej pokuty v sume cca. 10.000,-- €, nevyužila svoje kompetencie v zmysle zákona o cenných papieroch a neprijala žiadne následné kontrolné alebo významnejšie opatrenia (predbežne alebo celkom zakázať činnosť obchodníkovi alebo Družstvu, resp. zrušiť povolenie na činnosť obchodníkovi alebo udeliť sankcie priamo členom predstavenstva alebo obchodníka). Následné podcenenie situácie a umožnenie ďalšej činnosti Družstva aj obchodníka s cennými papiermi podľa navrhovateľa vyústilo v roku 2010 do nedostupnosti ním vložených prostriedkov do Družstva, pričom banka svojou nečinnosťou a ľahostajným prístupom k svojim kompetenciám zapríčinila aj to, že už nemohol rozpoznať riziko svojej investície, resp. že túto investíciu mu banka svojím zanedbateľným dohľadom ani v minimálnej možnej miere neochránila. Poukázal tiež na to, že Národná banka Slovenska tým, že dňa 4.3.2011 obchodníkovi s cennými papiermi odňala licenciu na činnosť a Družstvu zakázala činnosť v roku 2011, potvrdila dlhodobé porušovanie zákona o cenných papieroch, z čoho vyplýva jej tolerovanie porušovania právnych predpisov minimálne od roku 2008 do roku 2011. Národná banka Slovenska rozhodnutím zo dňa 30. 5.2011, č. ODT-10890-4/2010, právoplatným dňa 18.7.2011, zakázala Družstvu predaj majetkových hodnôt z dôvodu neaktuálnosti Prospektu investícií, pričom ustálila trvanie neaktuálnosti Prospektu až od mája 2010 účelovo, nakoľko údaje zahrnuté do Prospektu boli v skutočnosti neaktuálne dlhodobo pred májom 2010, táto neaktuálnosť siahala späť k 31.12.2006, kedy došlo v sídle Národnej banky Slovenska dňa 27. 8.2007 k stretnutiu s poverenými členmi predstavenstva Družstva za účelom prerokovania nezrovnalostí a problémov v jeho činnosti a údaje o subjektoch, s ktorými je Družstvo majetkovo prepojené; údaje boli neaktuálne minimálne od 1.10.2009. Údaje o majetkových aktívach, ktoré sa majú nadobudnúť z peňažných prostriedkov nadobudnutých na základe verejnej ponuky majetkových hodnôt a základné strategické zámery podnikateľskej činnosti Družstva boli neaktuálne už k 31. 12.2006, z čoho vyplýva, že Družstvo svojím konaním porušovalo ustanovenie § 129 ods. 3 v spojení s § 128 ods. 1 písm. b/, c/ a h/, § 125c ods. 1 v spojení s § 127 ods. 4 zákona o cenných papieroch od 31. 12.2006, avšak Národná banka Slovenska voči Družstvu úradne zasiahla až v máji 2011, kedy činnosť Družstva zakázala. Existujúce konkurzné konanie samo osebe nevyklučuje možnosť podať veriteľom, ktorý si prihlásil svoju pohľadávku do konkurzu, návrh na náhradu škody proti štátu a nerobí takýto návrh predčasným, nakoľko je povinnosťou súdu v konaní o náhradu škody skúmať, či aktuálny stav konkurzného konania objektívne vylučuje možnosť uspokojenia navrhovateľa ako veriteľa v konkurznom konaní, prípadne v akom rozsahu, pričom súd pri tomto hodnotení dokonca nemá čakať až na konečné rozvrhové uznesenie konkurzného súdu (rozsudok Najvyššieho súdu Českej republiky zo dňa 11.4.2012, sp. zn. 29 Cdo 4968/2009), ale je povinný zohľadniť už napr. správy ustanoveného správcu konkurznej podstaty o stave daného konkurzu. Žiadna platná právna norma preto neumožňuje vysloviť záver o predčasnosti podania návrhu, a to ani vtedy, ak navrhovateľ doposiaľ nemal možnosť vymôcť plnenie od subjektu, ktorý jediný je podľa názoru odporcu a prvostupňového súdu povinný mu dané plnenie vrátiť s tým, že ani zákon č. 514/2003 Z. z. nevyžaduje žiadne predchádzajúce vysporiadanie súkromnoprávných vzťahov; naopak pripúšťa regresnú náhradu. Ak by prebiehajúce konkurzné konanie vylučovalo podanie občianskoprávnej, či inej žaloby o náhradu škody, potom by zákon o konkurze a reštrukturalizácii fakticky suspendoval Občiansky zákonník, zákon o zodpovednosti za škodu, ako i Trestný zákon v platnom znení, a to až do doby právoplatného skončenia konkurzného konania. Súčasne by to znamenalo, že občianskoprávna zodpovednosť, zodpovednosť štátu, či trestnoprávna zodpovednosť je subsidiárna voči zodpovednosti úpadcu podľa zákona o konkurze. Z výsluchu správcu konkurznej podstaty o stave konkurzu zo dňa 21.8.2013 vyplýva, že v konkurznej podstate nie sú žiadne prostriedky, celý majetok je tvorený hypotetickými pohľadávkami z neukončených súdnych sporov proti Národnej banke Slovenska, Garančnému fondu investícií, či poisťovni Chartis Europe a iným odporcom. Aktuálny stav konkurzu preto vylučuje jeho možnosť svoju pohľadávku z konkurzu uspokojiť. Taktiež namietal, že zo zápisníc o pojednávaní pred prvostupňovým súdom vyplýva, že listinné dôkazy vyžiadané prvostupňovým súdom, resp. predložené účastníkmi konania, neboli riadne vykonané spôsobom podľa § 129 ods. 1 O.s.p., s poukazom na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 31.1.2012, sp. zn.

Odporca vo svojom vyjadrení k odvolaniu navrhovateľa navrhol rozsudok súdu prvého stupňa v odvolaní napadnutej časti ako vecne a právne správny potvrdiť. Prvostupňový súd vo veci postupoval maximálne zodpovedne, vykonal rozsiahle dokazovanie za účelom spoľahlivého zistenia skutkového stavu veci, riadne zabezpečil listinné dôkazy aj z iných súdnych konaní v skutkovo a právne identických veciach, mal k dispozícii aj niekoľko právoplatných rozhodnutí Národnej banky Slovenska, z ktorých jej úradný postup podrobne vyplýva. Z jeho činnosti mu boli známe aj iné dôležité skutočnosti z dôvodu prebiehajúcich konaní v skutkovo a právne analogických veciach na súde prvého stupňa. Na základe správneho zistenia a posúdenia skutkového i právneho stavu veci potom v danej veci dospel k správne, logickému a riadne odôvodnenému rozhodnutiu. Nesúhlasil s tvrdením navrhovateľa, že je povinnosťou všeobecného súdu dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, keď aj podľa konštantnej judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky všeobecný súd musí dať odpoveď na tie otázky nastolené účastníkom konania, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania a odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (IV. ÚS 115/2003, III. ÚS 209/2004, I. ÚS 241/2007 uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 4 Cdo 58/2012). Dôvodil, že podstatou práva na spravodlivé konanie nie je právo na úspech v konaní, a teda právo na rozhodnutie zodpovedajúce názorom a predstavám navrhovateľa a jeho tvrdenie, že rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti považuje za *denegatio iustitiae*, označil za účelové. Zároveň uviedol, že navrhovateľ sa účelovo snaží dodatočne navrhovať vykonanie ďalších právne irelevantných dôkazov, ktoré iba odďaľujú vydanie rozhodnutia vo veci a zároveň sa snaží vyfabulovať fiktívnu existenciu jeho údajného nesprávneho postupu a tiež fikciu, kedy sa tak stalo, pretože údajný nesprávny úradný postup nebol preukázaný a neexistuje. Navrhovateľ nevyužil všetky možnosti na uplatnenie a vymoženie svojho nároku, pretože nepodal žiadny návrh proti členom predstavenstva ani členom kontrolnej komisie Družstva, ktorí boli zodpovední za jeho riadenie, za hospodárenie a nakladanie s jeho majetkom. Kompetencie Národnej banky Slovenska pri vykonávaní dohľadu nad dohliadanými subjektmi sú dané platnými právnymi predpismi a ich medze vyplývajú aj z Ústavy Slovenskej republiky a konštantnej súdnej judikatúry, podľa ktorej všetky orgány verejnej moci môžu konať iba na základe ústavy, v jej medziach, v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon, pričom je vylúčený extenzívny výklad (interpretácia) týchto ústavných princípov vyplývajúcich z čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky. Konštatoval, že Národná banka Slovenska postupovala v súlade s Ústavou Slovenskej republiky a platnými právnymi predpismi, nebola nečinná, nespôsobilá žiadne prietahy a pri svojom postupe voči Družstvu a aj obchodníkovi s cennými papiermi dodržiavala zákonné pravidlá zakotvené v ustanoveniach zákona o dohľade a zákona o cenných papieroch. Navrhovateľ mohol požiadať Národnú banku Slovenska o vysvetlenie jej zákonom zverených kompetencií v oblasti dohľadu nad finančným trhom. Muselo mu byť známe, že s investíciou je spojené aj riziko a doterajší alebo propagovaný výnos nie je zárukou budúcich výnosov s tým, že Národná banka Slovenska môže ukladať sankcie dohliadanému subjektu len za také porušenie a neplnenie povinností, ktoré sú dohliadanému subjektu uložené zákonom a ktoré zároveň patria do pôsobnosti a kompetencií orgánu dohľadu. Až od účinnosti novelizovaného ustanovenia § 129 ods. 3 zákona o cenných papieroch, teda až od 1.6.2010, boli povinnosti vyhlasovateľa verejnej ponuky majetkových hodnôt rozšírené tak, že Družstvo ako vyhlasovateľ verejnej ponuky majetkových hodnôt malo zákonom uloženú aj povinnosť dodržiavať schválený Prospekt investície, a teda až odvtedy mohla Národná banka Slovenska dohliadať na to, či Družstvo schválený Prospekt investície dodržiava. Uviedol, že povinnosť aktualizovať Prospekt investície bola na základe novelizovaného ustanovenia § 127 ods. 4 zákona o cenných papieroch v znení zákona č. 558/2008 Z. z. stanovená vyhlasovateľovi verejnej ponuky majetkových hodnôt až od 1.1.2009 a počas celej doby od vyhlásenia verejnej ponuky majetkových hodnôt štatutárny zástupca vyhlasovateľa verejnej ponuky majetkových hodnôt nepretržite zodpovedal a zodpovedá investorom za pravdivosť a úplnosť údajov v Prospekte investície. Podklady, ktoré má Národná banka Slovenska zisťovať v rámci predmetu dohľadu, sa vždy vzťahujú výlučne ku konkrétnemu druhu dohliadaného subjektu so zohľadnením jeho zákonom uložených povinností, pričom žiaden zákon neukladal vyhlasovateľovi verejnej ponuky majetkových hodnôt, na rozdiel od iných dohliadaných subjektov, povinnosť v oblasti obmedzenia a rozloženia rizík ani krytia, a preto reálne neexistujúce povinnosti Družstva nemohla Národná banka Slovenska kontrolovať. Vyhlasovateľ verejnej ponuky majetkových hodnôt mal v súvislosti s rizikom iba jednu informačnú povinnosť podľa ustanovenia § 129 ods. 1 písm. b/ zákona o cenných papieroch spočívajúcu v tom, že zverejnené alebo hromadne používané oznámenie o verejnej ponuke majetkových hodnôt muselo obsahovať

taktiež upozornenie, z ktorého vyplývalo, že s touto investíciou je spojené aj riziko a doterajší alebo propagovaný výnos nie je zárukou budúcich výnosov. Preto za dodržiavanie Prospektu investície Družstva bolo aj voči členom družstva vždy zodpovedné predstavenstvo ako štatutárny orgán, a to bez ohľadu na fakt, či vyhlasovateľovi verejnej ponuky majetkových hodnôt táto povinnosť bola alebo nebola osobitne zákonom uložená. Odporca uviedol, že Národná banka Slovenka mohla kontrolovať len to, či si Družstvo plní informačné povinnosti o verejných ponukách majetkových hodnôt, či informácie zverejňované Družstvom obsahujú náležitosti predpísané zákonom a či Družstvo ako vyhlasovateľ verejnej ponuky majetkových hodnôt zverejňuje finančné správy v zmysle bývalého ustanovenia § 130 zákona o cenných papieroch. Tieto informácie Národná banka Slovenska nepotvrdzovala a ani nemohla potvrdzovať, pretože mohla postupovať len v súlade s (bývalými) ustanoveniami § 129 a § 130 zákona o cenných papieroch a nemohla potvrdzovať správnosť finančných ukazovateľov Družstva. Nesúhlasil s tvrdením navrhovateľa, že vo vzťahu k Družstvu bola Národná banka Slovenska nečinná, nakoľko vydala relevantné rozhodnutia, nedopustila sa žiadnych prietahov v konaní a postupovala v rámci jej oprávnení a v súlade so zákonom o cenných papieroch, zákona č. 747/2004 Z. z. o dohľade nad finančným trhom a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ako aj Ústavou Slovenskej republiky. Vo vzťahu k rozsudku Najvyššieho súdu Českej republiky, sp. zn. 29 Cdo 4968/2009, na ktorý poukázal navrhovateľ, odporca dôvodil, že tento primárne rieši problematiku zodpovednosti iných subjektov ako štátu a iba sekundárne a marginálne sa zaoberá zodpovednosťou za škodu spôsobenú orgánom verejnej moci, pričom z jeho odôvodnenia zároveň vyplýva, že nie je možné zmiešavať posúdenie otázky vzniku škody pri zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú výkonom verejnej moci s otázkou zodpovednostných nárokov osôb uvedených v ustanovení § 3 ods. 2 zákona o konkurze a vyrovnaní. Teda zodpovednosť štátu v prípade, ak existuje iný dlžník, je zodpovednosť subsidiárna a tiež objektívna, ktorej sa štát nemôže zbaviť. Musia byť najskôr využité všetky zákonné možnosti veriteľa voči iným dlžníkom a následne musia byť jednoznačne a nespochybniteľne súčasne preukázané všetky tri predpoklady tejto zodpovednosti za škodu. Navrhovateľovi doposiaľ nevznikla žiadna škoda a nemožno ani odhadnúť, v akej výške a kedy mu škoda v budúcnosti eventuálne vznikne, pretože vznik škody a jej výška závisí na výsledku konkurzného konania, prípadne likvidácie Družstva. Škoda môže vzniknúť až vtedy, ak právo veriteľa (navrhovateľa) voči dlžníkovi sa stane fakticky nevyužiteľným. K námietke navrhovateľa, že v konkurze na majetok Družstva a v súvisiacich incidenčných súdnych konaniach ani jeden a pol roka od vyhlásenia konkurzu nemajú veritelia ani len zistené pohľadávky, poukázal na písomné vyjadrenie správcu konkurznej podstaty Družstva zo dňa 14.9.2011, v ktorom správca konkurznej podstaty konštatuje katastrofálny stav účtovníctva úpadcu, ktoré bolo vedené len do júla 2010 a po tomto dátume sa v účtovníctve nenachádzajú žiadne účtovné záznamy, účtovné doklady sú v neporiadku, mnohé z nich chýbajú a veľká časť finančných operácií úpadcu bola realizovaná v hotovosti bez riadneho zaznamenania v účtovníctve. Pohľadávky neboli popreté z dôvodu, žeby boli nedostatočne zdokladované, ale v dôsledku veľmi podozrivého hospodárenia úpadcu v období pred konkurzom. K námietkam navrhovateľa, ktorý vytykal prvostupňovému súdu nevykonanie listinných dôkazov v súlade s ustanovením § 129 ods. 1 O.s.p. dôvodil, že v zápisnici o pojednávaní síce nie je osobitne uvedené, že na tomto pojednávaní boli prečítané určité listiny alebo ich presne označené časti, ale z nej jasne vyplýva, že súd prvého stupňa jednotlivé dôkazy, nachádzajúce sa doteraz v súdnom spise, oboznámil a presne špecifikoval, o aké doklady išlo. V súlade s ustanovením § 121 O.s.p. netreba dokazovať skutočnosti všeobecne známe alebo známe súdu z jeho činnosti. Z uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 27.2.2008, sp. zn. 1 Obo 283/2006, vyplýva, že dôkazy, na ktoré účastník dodatočne poukazuje, sú súdu všeobecne známe, pretože účastník viedol desiatky sporov na rovnakom skutkovom a právnom základe voči rôznym dlžníkom, takže dokazovanie v tomto smere nebolo potrebné vykonať. Je mu známe, že na Okresnom súde Bratislava I. sú proti nemu vedené stovky sporov na rovnakom skutkovom a právnom základe a vo všetkých sporoch majú navrhovatelia rovnakého právneho zástupcu.

Odvolací súd preskúmal vec súc pritom viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 212 ods. 1 O.s.p. v znení účinnom od 1.7.2014, ďalej len O.s.p.; § 355 O.s.p.), túto prejednal bez nariadenia pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.), keď pre nariadenie pojednávania podľa ustanovenia § 214 ods. 1 O.s.p. neboli splnené zákonné podmienky (nebolo potrebné doplniť resp. zopakovať dokazovanie, nejde o konanie vo veciach porušenia zásady rovnakého zaobchádzania, nevyžaduje to dôležitý verejný záujem, súd prvého stupňa nerozhodol podľa ustanovenia § 115a bez nariadenia pojednávania a nie je potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie) a dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľa nie je dôvodné. Rozsudok verejne

vyhlásil dňa 24. septembra 2014 (§ 211 ods. 2 O.s.p., § 156 ods. 3 O.s.p.). O termíne verejného vyhlásenia rozsudku boli účastníci, právny zástupca navrhovateľa, upovedomení zákonným spôsobom.

Odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa vo výroku, ktorým zamietol návrh navrhovateľa vo veci samej (na zaplatenie sumy 9.803,92 € spolu s príslušenstvom) potvrdil, pretože je vecne správny a keďže sa v celom rozsahu stotožňuje s dôvodmi rozsudku, ako správnymi, rozsudok odvolacieho súdu už ďalšie dôvody neobsahuje (§ 219 ods. 1, 2 O.s.p.). Pre správnosť dôvodov rozsudku v napadnutej časti odvolací súd považuje za potrebné zdôrazniť nasledovné.

Súd prvého stupňa vo veci vykonal dokazovanie správnym smerom, z neho vyvodil správne skutkové závery, vec rozhodol správne aj po právnej stránke. Rozsudok obsahuje všetky náležitosti vyplývajúce z ustanovenia § 157 ods. 2 O.s.p. V ňom dal súd prvého stupňa jasnú a presvedčivú odpoveď na podstatnú otázku, prečo návrhu navrhovateľa na náhradu škody podľa zákona č. 514/2003 Z.z. nevyhovel. Dôkazy hodnotil v súlade s ustanovením § 132 O.s.p. jednotlivo i v ich vzájomnej súvislosti, pričom prihliadal na všetko, čo vyšlo za konania najavo.

Povinnosťou všeobecného súdu je uviesť v rozhodnutí dostatočné a relevantné dôvody, na ktorých svoje rozhodnutie založil. Dostatočnosť a relevantnosť týchto dôvodov sa musí týkať tak skutkovej, ako aj právnej otázky rozhodnutia; avšak len tej, ktorá je pre rozhodnutie vo veci rozhodujúca, nevyhnutná. Z hľadiska zákonnej požiadavky na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia, na zachovanie práva účastníka na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia, na každý argument účastníka nie je súd povinný dať podrobnú odpoveď. Súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov uvádzaných účastníkom konania, čo sa nepochybne v prejednávanej veci stalo (porovnaj napr. m.m. rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva zo dňa 25.9.2012 vo veci Vojtěchová proti Slovenskej republike /sťažnosť č. 59102/08/, nález Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 14.9.2011, č.k. I. ÚS 361/2010-34, rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 17.6.2009, sp.zn. 5 M Cdo 8/2008). Právo na spravodlivý súdny proces je naplnené tým, že všeobecné súdy zistia skutkový stav, a po výklade a použití relevantných právnych noriem rozhodnú tak, že ich skutkové a právne závery nie sú svojvoľné, neudržateľné alebo prijaté v zrejmom omyle konajúcich súdov, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces. Do práva na spravodlivý proces ale nepatrí právo účastníka konania, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov (II. ÚS 252/2004), ani právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda aby sa rozhodlo v súlade s jeho požiadavkami (I. ÚS 50/2004).

Je nepochybné, že navrhovateľ sa svojim návrhom domáha uloženia povinnosti odporcovi zaplatiť mu škodu v sume 9.803,92 € spolu s 9,25 % úrokom z omeškania ročne od 19.4.2011 do zaplatenia podľa zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov, ktorá mu vznikla v príčinnej súvislosti s nesprávnym úradným postupom Národnej banky Slovenska špecifikovaným v podanom návrhu na začatie konania, ktorý mal spočívať v tom, že Národná banka Slovenska oneskorene zistila neaktuálnosť Prospektu investícií Družstva, keď Družstvo porušovalo ustanovenie § 129 ods. 3 v spojení s ustanovením § 128 ods. 1 písm. b/, c/, h/, § 125c ods. 1 v spojení s § 127 ods. 4 zákona č. 566/2001 Z. z. o cenných papieroch. Národná banka Slovenska zasiahla až v máji 2011, kedy zakázala Družstvu činnosť, hoci neaktuálnosť Prospektu investícií bola už od 31.12.2006 evidentná, v prijatí nedostatočných opatrení zo strany Národnej banky Slovenska po 24.8.2007, kedy pri kontrole Družstva zistila, že z hľadiska rizikovosti portfólia, má portfólio nedostatočne rozložené, t. j., že Družstvo malo všetky získané peňažné prostriedky investované v subjekte personálne a majetkovo prepojenom s obchodníkom s cennými papiermi, pričom rizikovosť rozloženia portfólia je jedným z najdôležitejších ukazovateľov, ktoré Národná banka Slovenska pri výkone dohľadu sleduje a má sledovať. Národná banka Slovenska prijala od 20.8.2008 do 4.3.2011, kedy nadobudlo právoplatnosť rozhodnutie o odobratí povolenia, nedostatočné opatrenia a zapríčinila, že navrhovateľ nemohol rozpoznať riziko svojej investície už skôr, najmä po zisteniach, že obchodník s cennými papiermi poskytol Družstvu investičnú službu, ktorú mu poskytovať nemohol.

Z obsahu spisu vyplýva, že navrhovateľ bol členom PODIELOVÉHO DRUŽSTVA SLOVENSKE INVESTÍCIE, Poľná č. 1, Bratislava, IČO: 35 784 717, toho času v konkurze vyhlásenom uznesením Okresného súdu Bratislava I. zo dňa 11.4.2011, č. k. 3 K 95/2010-21, právoplatným dňa 5.5.2011, Družstvo mu v decembri 2010 vystavilo zmenku na sumu 9.803,92 € so splatnosťou na videnie, túto pohľadávku voči Družstvu si navrhovateľ prihlásil do konkurzu, avšak jeho pohľadávka bola správcom konkurznej podstaty v celom rozsahu popretá. Proti správcovi konkurznej podstaty preto podal incidenčnú žalobu v konaní vedenom na Okresnom súde Bratislava I. pod sp. zn. 2 Cbi 445/2011; konanie nie je právoplatne skončené.

Z obsahu spisu je ďalej nepochybné, že dňa 2.6.2008 bola medzi Družstvom ako klientom a obchodnou spoločnosťou CAPITAL INVEST, o.c.p., a.s., Bratislava, Poľná č. 1, IČO: 35 828 749, ako obhospodarovateľom uzavretá Zmluva o riadení portfólia podľa ustanovenia § 43 zákona č. 566/2001 Z. z. o cenných papieroch a investičných službách a o zmene a doplnení niektorých zákonov, predmetom ktorej (čl. I. bod 2 Zmluvy) bol záväzok obchodníka s cennými papiermi hospodáriť s portfóliom Družstva, pravidelne sledovať a vyhodnocovať spravované portfólio, obstarávať predaj cenných papierov z portfólia, nákup cenných papierov a prvé nadobudnutie cenných papierov od emitenta do portfólia Družstva v súlade so schválenými prospektami investícií, uschovávať a spravovať cenné papiere nachádzajúce sa v portfóliu Družstva, uskutočňovať optimalizáciu a taktické zmeny v portfóliu Družstva, poskytovať mu konzultácie a finančné analýzy. Podľa prílohy č. 2 k Zmluve sa obchodník s cennými papiermi zaviazal zabezpečiť mieru zhodnotenia portfólia Družstva vo výške 8 % ročne.

Medzi účastníkmi konania nebolo sporným, že po výpovedi Zmluvy zo dňa 30.3.2010 zo strany obchodníka s cennými papiermi Národná banka Slovenska rozhodnutím zo dňa 21.12.2010, č. ODT-8305-5/2010, potvrdeným rozhodnutím Bankovej rady Národnej banky Slovenska zo dňa 1.3.2011, č. GUV-274/2011, odobrala obchodníkovi s cennými papiermi CAPITAL INVEST, o.c.p., a.s., povolenie na poskytovanie investičných služieb. Rozhodnutím zo dňa 30.5.2011, č. ODT-10890-4/2010, zakázala Družstvu predaj majetkových hodnôt podľa ustanovenia § 144 ods. 4 písm. c/ zákona č. 566/2001 Z. z. z dôvodu porušenia § 129 ods. 3 v spojení s ustanovenia § 128 ods. 1 písm. b/, c/, h/ zákona č. 566/2001 Z. z., § 125c ods. 1 v spojení s § 127 ods. 4 zákona č. 566/2001 Z. z. o cenných papieroch a investičných službách a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Hmotnoprávnym základom pre uplatnenie práva navrhovateľa na náhradu škody je ustanovenie § 9 zákona č. 514/2003 Z. z., podľa ktorého štát zodpovedá za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom.

Zodpovednosť štátu za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom má povahu objektívnej zodpovednosti, ktorej sa nemožno zbaviť a ktorá je založená na súčasnom (kumulatívnom) splnení troch podmienok, ktorými je nesprávny úradný postup, vznik škody a príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a vznikom škody.

Prvotnou podmienkou pre vznik zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom je existencia nesprávneho úradného postupu, ktorý zákon č. 514/2003 Z. z. v ustanovení § 9 bližšie definuje tak, že za nesprávny úradný postup je potrebné považovať aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prieskumy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb. Podľa konkrétnych okolností toho - ktorého prípadu môže však ísť o akúkoľvek činnosť spojenú s výkonom právomoci určitého štátneho orgánu, ak pri tomto výkone alebo v súvislosti s ním dôjde k porušeniu pravidiel stanovených právnymi predpismi pre konanie štátneho orgánu alebo k porušeniu poriadku, ktorý vyplýva z povahy, funkcie alebo cieľov tejto činnosti. Úradný postup nie je spravidla možné v právnom predpise upraviť do najmenších podrobností, a preto je potrebné správnosť úradného postupu posudzovať i z hľadiska účelu, k dosiahnutiu ktorého postup štátneho orgánu smeruje. Nesprávnym úradným postupom môže byť aj nevydanie alebo oneskorené vydanie rozhodnutia v dôsledku porušenia stanovených alebo primeraných lehôt na jeho vydanie, lebo znaky nesprávneho úradného postupu má

aj nečinnosť štátneho orgánu alebo jeho činnosť, ktorá nie je vykonaná v stanovenej lehote alebo v lehote, ktorá zodpovedá právu na prejednanie veci bez zbytočných prieťahov (článok 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky).

Ani vzťah príčinnej súvislosti (kauzálny nexus) medzi nesprávnym úradným postupom a škodou zákon č. 514/2003 Z. z. nevysvetľuje. V právnej teórii sa týmto vzťahom označuje priama väzba javov (objektívnych súvislostí), v rámci ktorého jeden jav (príčina) vyvoláva druhý jav (následok). O vzťah príčinnej súvislosti ide, ak je medzi nesprávnym úradným postupom a škodou vzťah príčiny a následku. Ak bola príčinou vzniku škody iná skutočnosť, zodpovednosť za škodu nenastáva, pričom otázka príčinnej súvislosti nie je otázkou právnou, ide o skutkovú otázku, ktorá môže byť riešená len v konkrétnych súvislostiach. Pre posúdenie vzniku zodpovednosti za škodu má preto zásadný význam otázka, v čom konkrétne spočíva škoda (majetková ujma), za ktorú je náhrada požadovaná. Práve vo vzťahu medzi konkrétnou ujmovou poškodeného (pokiaľ vznikla) a konkrétnym konaním škodcu (ak je protiprávne) sa zisťuje príčinná súvislosť. Pri zisťovaní príčinnej súvislosti treba škodu izolovať zo všeobecných súvislostí a skúmať, ktorá príčina ju vyvolala. Pritom nie je rozhodujúce časové hľadisko, ale vecná súvislosť príčiny a následku; časová súvislosť ale napomáha pri posudzovaní vecnej súvislosti. V postupnom slede javov je každá príčina niečím vyvolaná (sama je následkom niečoho) a každý ňou spôsobený následok sa stáva príčinou ďalšieho javu. Zodpovednosť však nemožno robiť závislou na neobmedzenej kauzalite. Atribútom príčinnej súvislosti je totiž "priamosť" pôsobenia príčiny na následok, pri ktorej príčina priamo (bezprostredne) predchádza následku a vyvoláva ho. Vzťah príčiny a následku musí byť preto priamy, bezprostredný, neprerušovaný; nestačí, ak je iba sprostredkovaný. Pri zisťovaní príčinnej súvislosti treba v dôsledku toho skúmať, či v komplexe skutočností prichádzajúcich do úvahy ako (priama) príčina škody existuje skutočnosť, s ktorou zákon spája zodpovednosť za škodu.

Príčinná súvislosť (kauzálny nexus) je podstatným prvkom zodpovednostnej skutkovej podstaty. Vyžaduje sa, aby protiprávne konanie (delikt, nezákonné rozhodnutie, nesprávny úradný postup) a vznik škody boli v logickom slede (nexus = spojenie, súvislosť, sled), teda aby protiprávne konanie bolo príčinou a vznik škody vrátane jej rozsahu následkom tejto príčiny. Nestačí iba pravdepodobnosť príčinnej súvislosti, či okolnosti nasvedčujúce jej existencii; príčinnú súvislosť treba vždy preukázať. Príčinou vzniku škody môže byť len také konanie (alebo opomenutie), bez ktorého by škodný následok nevznikol. Základom je úvaha (test *conditio sine qua non* spoločný pre takmer všetky právne systémy Európskej únie), či by škodlivý následok nastal bez konania škodcu. Ak by tomu tak bolo, príčinná súvislosť by daná nebola. Podľa teórie tzv. adekvátnej príčinnej súvislosti príčinná súvislosť je daná vtedy, ak je škoda podľa všeobecnej povahy, obvyklého chodu vecí a skúseností, adekvátnym dôsledkom protiprávneho úkonu. Súčasne však musí byť preukázané, že škoda by bez tejto príčiny nenastala.

Škoda ako kategória občianskeho práva sa chápe ako ujma, ktorá nastala v majetkovej sfére poškodeného a je objektívne vyjadriteľná v peniazoch, t. j. všeobecným ekvivalentom a je napraviteľná poskytnutím majetkového plnenia, teda poskytnutím predovšetkým peňazí. Skutočnou škodou (*damnum emergens*) sa rozumie ujma, ktorá musí spočívať v zmenšení majetkového stavu poškodeného oproti stavu pred škodnou udalosťou. Uhrádza sa skutočná škoda a ušlý zisk. Ušlý zisk je v podstate ušlým majetkovým prospechom a spočíva v nenastalom zväčšení (rozmnžení) majetku poškodeného, ktoré by bolo možné dôvodne očakávať s ohľadom na pravidelný beh vecí, nebyť škodnej udalosti. Poškodený je povinný vznik škody preukázať, v súdnom konaní ho preto zaťažuje dôkazné bremeno o tom, že škoda vznikla.

Nevyhnutným predpokladom pre záver o tom, či postup Národnej banky Slovenska v preskúmvanej veci bol nesprávny, je vymedzenie "správneho úradného postupu" a zistenie, že Národná banka Slovenska tento postup nezachovala, keď v danej veci mal nesprávny úradný postup spočívať aj v tom, že Národná banka Slovenska oneskorene zistila neaktuálnosť Prospektu investícií Družstva a na zistené nedostatky riadne a včas nereagovala. V tejto súvislosti je potrebné uviesť, že ak v posudzovanej veci úradným postupom je postup Národnej banky Slovenska ako orgánu štátu súvisiaci s výkonom štátnej (verejnej) moci, ktorý sa dotýka navrhovateľa, predovšetkým jeho individuálnych práv a povinností, tak neobstojí námietka spočívajúca v tvrdení, že povinnosťou Národnej banky Slovenska

bolo dohliadať na aktualizáciu Prospektu investícií. Povinnosť aktualizovať Prospekt investícií bola Družstvu uložená s účinnosťou až od 1.1.2009 na základe novelizovaného ustanovenia § 127 ods. 4 zákona č. 566/2001 Z. z. o cenných papieroch v spojení s ustanovením § 125c ods. 1 zákona č. 566/2001 Z. z. o cenných papieroch, a preto sa na Národnú banku Slovenska nemohla vzťahovať povinnosť dohliadať na aktuálnosť Prospektu investícií realizovaných pred týmto dátumom, t. j. pred 1.1.2009. Z toho potom vyplýva, že ak v rozhodnom období, t. j. do novelizácie zákona č. 566/2001 Z. z. o cenných papieroch vykonanej zákonom č. 558/2008 Z. z., neexistovala samotná povinnosť Družstva aktualizovať Prospekt investícií, je vylúčený aj dohľad zo strany Národnej banky Slovenska, keďže nebolo možné kontrolovať povinnosť, ktorá v rozhodnom čase ani neexistovala. Zároveň je potrebné uviesť, že Družstvo ako vyhlasovateľ verejnej ponuky majetkových hodnôt malo zákonom uloženú povinnosť dodržiavať schválený Prospekt investícií až od 1.6.2010, kedy boli novelou ustanovenia § 129 ods. 3 zákona č. 566/2001 Z. z. o cenných papieroch, vykonanej zákonom č. 129/2010 Z. z., rozšírené povinnosti družstva. Pokiaľ teda Družstvo od 31.12.2006 do 1.6.2010 zo zákona takúto povinnosť nemalo, nemohla Národná banka Slovenska túto povinnosť skúmať ani prostredníctvom výkonu dohľadu.

Odvolací súd sa nestotožnil ani s námietkou navrhovateľa o povinnosti Národnej banky Slovenska v oblasti skúmania rizikovosti portfólia Družstva, nakoľko zákon č. 566/2001 Z. z. o cenných papieroch neukladal vyhlasovateľovi verejnej ponuky majetkových hodnôt v tomto smere žiadne povinnosti, a preto ani Národnej banke Slovenska z neho nevyplývala povinnosť, ktorá by jej ako povinnému subjektu takúto povinnosť ukladala. Je nepochybné, že ak má byť štát skutočne považovaný za materiálny právny štát, musí niesť objektívnu zodpovednosť za konanie svojich orgánov, ktorým priamo zasiahli do základných práv subjektu, avšak na druhej strane nemožno prehliadnúť, že štát je povinný striktné dodržiavať právo v jeho ideálnej (škodu nepôsobiacej) interpretácii vo svetle presne zákonom stanovených povinností Národnej banky Slovenska. Nemohol by sa zbaviť zodpovednosti za postup Národnej banky Slovenska v prípade, ak by sa jeho postup ukázal mylným, zasahujúcim do základných práv navrhovateľa, ktorý však nemôže vychádzať z toho, ako takýto postup navrhovateľ vyhodnotil, ale musí vychádzať výlučne z toho, že nemožno prisúdiť Národnej banke Slovenska pri aplikácii zákonov viac povinností ako tie, ktoré jej konkrétnym spôsobom vyplývajú zo zákona; čo je proporcionálne s tým, že nemožno poskytovať ochranu štátnemu orgánu, ktorý si prisvojí viac práv.

Z obsahu Zmluvy uzavretej medzi Družstvom a obchodníkom s cennými papiermi vyplýva, že jej podstatou bol výkon finančných operácií za účelom obhospodarovania cenných papierov a iných finančných nástrojov a iných operácií súvisiacich s riadením portfólia Družstva, čo v praxi znamenalo, že obchodník s cennými papiermi obchodoval vo vlastnom mene na účet Družstva, čiže riziko nieslo samotné Družstvo, ktoré bolo iniciátorom celého obchodu, dávalo pokyny na nákup, či predaj toho-ktorého finančného nástroja (čl. III bod 1 písm. c/ Zmluvy v spojení s § 5 zákona č. 566/2001 Z. z. o cenných papieroch). Išlo o služby, ktoré Družstvo ako klient obchodníka s cennými papiermi využívalo na vlastné riziko s vedomím, že ziskovosť uvedených operácií nie je zaručená. Navrhovateľ si pritom ako člen Družstva, ktoré za týmto účelom zhodnocovalo portfólio, musel byť vedomý, že vývoj na finančných trhoch nemožno s istotou predpovedať a odhadnúť, čo je podstatným znakom obchodov vykonávaných prostredníctvom obchodníkov s cennými papiermi. Až do rozhodnutia Národnej banky Slovenska zo dňa 21.12.2010, č. ODT-8305-5/2010, ktorým odobrila obchodníkovi s cennými papiermi povolenie na poskytovanie investičných služieb, potvrdeným rozhodnutím Bankovej rady Národnej banky Slovenska zo dňa 1.3.2011, č. GUV-274/2011, vykonával obchodník s cennými papiermi túto činnosť ako regulovanú Národnou bankou Slovenska a činnosť Družstva, ktorého bol navrhovateľ v rozhodnom čase členom, spĺňala znaky investovania s finančnými prostriedkami, disponibilnými za účelom ich zhodnotenia, pričom táto forma nakladania s vlastným majetkom je spôsob zhodnocovania na vlastné riziko, teda riziko v zmysle neistého výnosu z realizovaného finančného investovania. Zodpovednosť štátu nemôže nahrádzať primárnu zodpovednosť obchodníka s cennými papiermi voči Družstvu, či sekundárnu zodpovednosť Družstva voči navrhovateľovi.

Nebolo možné stotožniť sa ani s námietkou navrhovateľa o nedostatočných opatreniach Národnej banky Slovenska na nápravu protiprávneho stavu po zistení závažných pochybení obchodníka s cennými papiermi pri činnosti voči Družstvu, nakoľko odhliadnuc od aktívneho prístupu Národnej banky Slovenska k obchodníkovi s cennými papiermi, preukázaného jej rozhodnutím zo dňa 8.1.2008,

č. OPK-9750/3/2007, ktorým uložila obchodníkovi s cennými papiermi pokutu v sume 16.596,96 € (500.000,-- Sk), kedy po zrušení a vrátení veci na ďalšie konanie Bankovou radou Národnej banky Slovenska, opätovne rozhodnutím zo dňa 20.8.2008, č. OPK-9750-5/2007, uložila obchodníkovi s cennými papiermi pokutu v sume 9.958,18 € (300.000,-- Sk), následne rozhodnutím zo dňa 21.12.2010, č. ODT-8305-5/2010, ktorým odobrila obchodníkovi s cennými papiermi povolenie na poskytovanie investičných služieb, odvolací súd považuje za dôležité zdôrazniť nasledovné.

Navrhovateľ sa nemôže v konaní domáhať náhrady škody titulom nesprávneho úradného postupu, ktorý má spočívať v takom pochybení v postupe Národnej banky Slovenska, ktoré sa týka hmotnoprávneho posúdenia veci, keď takéto hmotnoprávne pochybenia sa môžu priamo odraziť v obsahu rozhodnutí Národnej banky Slovenska. Nie je možné za nesprávny úradný postup považovať výklad zákona, právne posúdenie veci, či aplikáciu zákona na daný skutkový stav zo strany štátneho orgánu, odlišný od subjektívneho očakávania účastníka, ktorého práv, či právom chránených záujmov, sa má rozhodnutie dotýkať. Odvolací súd sa preto v celom rozsahu stotožnil so správnym právnym záverom súdu prvého stupňa, že Národná banka Slovenska svojím postupom neporušila svoje povinnosti, keďže pri výkone verejnej moci postupovala v rozsahu svojich kompetencií daných jej zákonom, nedopustila sa pri svojom rozhodovaní žiadneho excusu a ani nepostupovala spôsobom nezlučiteľným s ochranou základných práv a ľudských slobôd, a preto jej postup nie je možné kvalifikovať ako nesprávny úradný postup v zmysle zákona č. 514/2003 Z.z.

Odvolací súd považuje za potrebné osobitne poukázať na to, že postup Národnej banky Slovenska bol v súlade s článkom 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, podľa ktorého štátne orgány môžu konať iba na základe Ústavy, v jej medziach, v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon. Pokiaľ Národná banka Slovenska zisťovala podmienky a predpoklady pre vydanie vyššie uvedených rozhodnutí, za týmto účelom nepochybne zhromažďovala podklady (dôkazy), hodnotila zistené skutočnosti, tieto právne posúdila. Išlo o činnosť priamo smerujúcu k vydaniu rozhodnutí a prípadné nesprávnosti a vady pri tomto zisťovaní podkladov a pri ich posudzovaní sa potom prejavujú práve v obsahu rozhodnutia. V tejto súvislosti je zároveň potrebné zdôrazniť, že všetky uvedené rozhodnutia boli vydané v súlade so zákonom, neboli zrušené a majú povahu tzv. zákonného rozhodnutia s tým, že subjektívne presvedčenie navrhovateľa o tvrdení, avšak v konaní nepreukázanej, nesprávnosti úradného postupu odporcu a nedostatočnosti opatrení prijatých Národnou bankou Slovenska, ktorá nemá oporu v zákone, sa nemusí vždy legitímne zhodovať s objektívnou realitou.

V súvislosti s vyhlásením konkurzu uznesením Okresného súdu Bratislava I. zo dňa 11.4.2011, č. k. 3 K 95/2010-21, právoplatným dňa 5.5.2011, na majetok Družstva ako úpadcu, odvolací súd uvádza, že nárok na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom voči odporcovi môže byť v občianskom súdom konaní uplatnený až vtedy, ak navrhovateľ nemohol dosiahnuť uspokojenie svojej pohľadávky v konkurznom konaní. Nakoľko si však navrhovateľ pohľadávku, ktorá je predmetom tohto sporu, uplatnil v konkurznom konaní, škoda mu ešte nevznikla, a preto nemôže byť daná zodpovednosť štátu za škodu. Nárok na náhradu škody od štátu by mohol navrhovateľ úspešne uplatniť iba vtedy, ak by preukázal, že sa bezúspešne domáhal jej vydania v konkurznom konaní, keďže existencia pohľadávky uplatnenej v konkurznom konaní vylučuje vznik škody ako majetkovej ujmy, a tým aj konkurenciu právnej úpravy zodpovednosti za škodu s právnou úpravou konkurzu. V prejednávanej veci preto nie je daný ani ďalší predpoklad zodpovednosti štátu za škodu, a to existencia samotnej škody (rozhodnutie Najvyššieho súdu zo dňa 31.5.2006, sp. zn. 4 Cdo 199/2005).

Odvolací súd sa nestotožnil ani s námietkou navrhovateľa v odvolaní, týkajúcou sa procesného pochybenia súdu prvého stupňa, ktorý na pojednávaní nevykonal dokazovanie listinnými dôkazmi predpísaným spôsobom, nakoľko z obsahu zápisnice o pojednávaní pred prvostupňovým súdom vyplýva, že prvostupňový súd účastníkov riadne oboznámil s obsahom listinných dôkazov, a to nielen založených v spise, ale aj ostatných dôkazov, spoločných pre všetky konania a nachádzajúcich sa v spise vedenom na Okresnom súde Bratislava I. pod sp. zn. 4 C 176/2011.

Záverom odvolací súd ešte poznamenáva, že rozhodol bez nariadenia pojednávania dôvodiac ustanovením § 214 ods. 2 O.s.p., § 211 ods. 2, § 156 ods. 3 O.s.p. a už vyššie uvedenými dôvodmi.

S dôrazom na to, že nedoplňal dokazovanie, a preto prípadne ďalšie tvrdenia prednesené účastníkmi konania na pojednávaní na odvolacom súde už nemohli mať vplyv na iné rozhodnutie odvolacieho súdu. Postačovalo preto preskúmanie veci na základe spisovej dokumentácie; účastníci, predovšetkým odvolateľ, ani nevzniesli žiadny presvedčivý dôkaz potvrdzujúci, že iba ústna časť pojednávania nasledujúca po výmene písomných stanovísk by mohla zaručiť spravodlivé konanie (porovnaj napr. rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva zo dňa 25.4.2002, č. 64336/01, vo veci Lino Carlos VARELA ASSALINO proti Portugalsku; porovnaj tiež rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky napr. vo veci vedenej pod sp.zn. 5 Cdo 218/2009, 3 Cdo 51/2011, 3 Cdo 186/2012, 7 Cdo 56/2011).

Odvolací súd nedoručoval navrhovateľovi vyjadrenie odporcu k jeho odvolaniu proti rozsudku súdu prvého stupňa, pretože v ňom odporca (opakovane) uvádzal dôvody, pre vec sice podstatné, vyplývajúce ale z jeho vyjadrenia v konaní pred súdom prvého stupňa. Aj prípadné vyjadrenie sa navrhovateľa k danému vyjadreniu, vedomosť o takomto vyjadrení, by nemalo vplyv na iné rozhodnutie odvolacieho súdu. V tomto smere potom ani nemožno dôvodiť, že týmto postupom súdu navrhovateľovi bola odňatá možnosť konať pred súdom, žeby mu súd odňal ústavné právo na súdnu ochranu.

V súlade so zákonom č. 659/2007 Z.z. o zavedení meny euro na území Slovenskej republiky s účinnosťou od 1.1.2009 peňažné údaje v slovenskej mene sa odo dňa zavedenia eura považujú za peňažné údaje v eurách, a to v prepočte a so zaokrúhlením podľa konverzného kurzu, tohto zákona a ďalších pravidiel pre prechod na euro (§ 9 ods. 2 citovaného zákona).

Odporcovi úspešnému aj v odvolacom konaní odvolací súd náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, keďže ich náhradu nežiadal (§ 224 ods. 1, § 142 ods. I, § 151 ods. I O.s.p.).

Odvolací súd prijal rozhodnutie jednohlasne (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1.5.2011).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.